

HORIZON-TAAL

juli - augustus 2022

Jaargang 54 - nummer 316

**De Internationale Esperanto-fietsersvereniging BEMI
Aliĝilo por la Beneluksa Kongreso en leper**

INHOUD

Ten geleide	3
Spektindaj prezentoj kaj filmetoj	4
Limburga Tago en Achel	5
Annes kijk op de taalactualiteit	6
Pacevento kaj Beneluksa Kongreso en Ieper	9
Aliĝilo de la Beneluksa Kongreso	10
Geen Chinese Duolingo-Esperantocursus	11
Litersudoko	11
Nieuws uit Nederland	13
Juniaj kunvenoj de la antverpena klubo - fotoraporto	14
BEMI-semajno en Bazel	15
La somera tendumado de La Verdaj Skoltoj + dunganonco	19
Ivo Vercammen is niet meer - De Vlaamse Esperantobond verliest een steunpilaar	20
Eindrapport van de EU-toekomstconferentie	21
Hommage aan een monument: Helmut Klünder	22

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond vzw

54ste jaargang juli-augustus 2022. Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd.

Redactie: Piet Glorieux @horizon.taal@esperanto.be www.esperanto.be/horizontaal

Tekstopmaak: Yves Nevelsteen yves.nevelsteen@gmail.com

Werkten mee aan dit nummer: An Olijslagers, Kris Panis, Anne Tilmont, Eddy Van den Bosch e.a.

Administratie en verantwoordelijke uitgever

Vlaamse Esperantobond vzw • Lange Beeldekenstraat 169, BE-2060 Antwerpen

03 234 34 00 admin@fel.esperanto.be www.esperanto.be/fel/nl

BE0419 028 122 • @RPR Antwerpen • KBC: IBAN BE31 4025 5105 3155, BIC: KREDBEBB

bpost: IBAN BE66 0000 2653 3843, BIC: BPOTBEB1

Abonnement: 30 euro per jaar (6 nummers)

Advertentietarieven:

	1-malig	3-malig*	6-malig*
1/1 pagina	257	625	1000
1/2 pagina	150	375	600
1/3 pagina	110	275	440
1/4 pagina	80	200	320
1/8 pagina	55	140	220
1/12 pagina	30	75	120

Alle prijzen zijn in euro.

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een drukklaar geleverd exemplaar.
Btw-tarief van 21% op deze tarieven.

TEN GELEIDE

Als men mij vraagt waarom ik Esperanto gebruik en blijf gebruiken dan zeg ik dat mijn Esperanto spreken de taalkundige uitdrukking is van mijn overtuiging dat “alle mensen broeders zijn”. En natuurlijk vertel ik over de vele “bijna”-vrienden die ik heb in diverse plaatsen in de wereld. Ik ben realistisch genoeg om te beseffen dat Esperanto op korte termijn “geen potten zal breken”. Maar was het niet Willem van Oranje die zei: “Point n'est besoin d'espérer pour entreprendre, ni de réussir pour persévérer.” [Men moet niet hopen om te ondernemen, noch succes hebben om door te zetten]. Eén van mijn/onze ondernemingen is de organisatie van het vredesevenement, annex Benelux-congres van zaterdag 24 september a.s. Hopelijk geeft dit – met jouw medewerking – een extra impuls aan Esperanto in Ieper en wijde omgeving!

Piet Glorieux

KOM ESPERANTO TONEN IN IEPER op zaterdag 24 september

Zaterdag 24 september krijgen we de kans om Esperanto voor te stellen in een prestigieus gebouw in het centrum van Ieper. De Esperanto-infosessie maakt deel uit van een vredesevenement georganiseerd naar aanleiding van de Internationale Dag van de Vrede en als onderdeel van een vredeskorenfestival “op afstand”.

We willen er Esperanto in al zijn vormen tonen en daarvoor krijgen we de medewerking van neerlandicus prof. Marc van Oostendorp, die ook bekend is buiten Esperantomiddens, Osiako Teika, een Japans vredesactiviste en Abel uit Brugge/Angola, die enkele Esperantoliederen ten gehore zal brengen.

Het vredesevenement valt samen met en is een onderdeel van het Benelux-congres dat plaatsvindt van vrijdagavond 23 september tot en met zondag 25 september. Zie blz. 9-10. Jouw aanwezigheid en – natuurlijk – jouw gebruik van Esperanto moet aantonen dat Esperanto leeft.

Laten we ervoor zorgen dat geen enkele passant op de Ieperse Grote Markt Esperanto vergeet!

IFEF 2023 – WIJ HEBBEN JE NODIG!

Van 6 tot 12 mei 2023 organiseert de Vlaamse Esperantobond in Antwerpen het internationaal IFEF-congres, het congres van de Esperantospoorwegvrienden.

Bij die gelegenheid willen we tonen wat Vlaanderen aan de wereld te bieden heeft,

niet alleen op het gebied van spoorwegen. Details en inschrijvingsmogelijkheden in de volgende nummers van Horizon-taal. Noteer deze data in je agenda. Wij zoeken ook nog altijd vrijwilligers om mee te helpen tijdens het congres. Tot dan!

Kristin Tytgat
namens het Loka Kongresa Komitato IFEF2023 & de Vlaamse Esperantobond

Alle info op <https://ifef2023.net>

CULTUURWEEKEND ANTWERPEN 28-29 augustus: kom je langs?

De Vlaamse Esperantobond en de lokale club La Verda Stelo doen mee aan het Antwerpse Cultuurweekend eind augustus. Vrijwilligers zullen op zaterdag 27 en zondag 28 augustus van 10 tot 18u aanwezig zijn in het Esperantocentrum om je bij een hapje en een drankje een korte inleiding te geven tot het Esperanto, om de boekenwinkel te tonen en om te vertellen over de vele mogelijkheden die de taal biedt. Welkom!

<https://mallonge.net/cultuurweekend>

SPEKTINDAJ PREZENTOJ KAJ FILMETOJ

Okazas nuntempe multaj prelegoj en interreto. Ne ĉiam tiuj prezentoj estas planitaj en momentoj kiam vi havas tempon aŭ emas okupiĝi pri tio. Jen bona novaĵo por vi: multajn retajn prezentojn oni nuntempe registras. Kiel trovi ilin? Eventa Servo ekzemple havas arkivon de multaj spektindaĵoj. Jen elekto por vi:

Kalle Kniivilä: Rusio kaj Ukrainio | feb. 2022

La ĵurnalisto Kalle Kniivilä, aŭtoro de 'Homoj de Putin', 'Krimeo estas nia,' 'Idoj de la imperio', kaj 'La Malamiko de Putin', parolis pri la situacio inter Rusio, Ukrainio, kaj Orienta Eŭropo dum kunveno de Esperanto Nov-Skotio.

<https://mallonge.net/kalle-feb2022>

RUSIO & UKRAINIO: INTERESAJ KAJ MOTIVOJ

Nova ukraina milito minacas gravajn konsekvencojn por eŭropa kaj monda stabileco. Malkompreno kaj miskompreno abundas. Ni parolas kun ĵurnalisto Kalle Kniivilä, aŭtoro de 'Homoj de Putin', 'Krimeo estas nia', 'Idoj de la imperio', kaj 'La Malamiko de Putin', por atingi pli plenan komprenon de la situacio inter Rusio, Ukrainio, kaj Orienta Eŭropo.

Pri Putin kaj Navalnij kaj Erdoĝan kaj iom pli

La fokuso de la marta numero de Monato troviĝas sur Rusio, sed ĉiuj mondpartoj aperas en ĝi. Aŭskultu la monatan babildon de la ĉefredaktoro pri tio!

<https://mallonge.net/monato-marto2022>

Pli da filmetoj pri eventoj kaj prelegoj aperas en <https://eventaservo.org/video>

Yves Nevelsteen: Vikipedio

Yves Nevelsteen, aŭtoro de manlibro pri Vikipedio kaj aktiva vikipediisto, prezentis la retan enciklopedion Vikipedio kaj la agadon por ĝin plibonigi kaj pli utiligi, interalie pere de fonduso Instigo kaj la asocio Esperanto kaj Libera Scio. Li donas konkretajn ekzemplojn, kiel ankaŭ vi mem povas kontribui, kaj rakontas pri progresoj kaj defioj.

<https://mallonge.net/vikipedio-marto2022>

Lode Van de Velde: Eldonejo Libera

Eldonejo Libera estas fondita en 2015 kiel sendependa eldonejo. Lode Van de Velde skizis kiamaniere ĝi evoluis kaj rakontis siajn spertojn kiel eldonisto. Li priskribis ankaŭ la avantaĝojn kaj defiojn de laŭmenda presado kaj povis doni utilajn konsilojn al tiuj kiuj interesiĝas pri la sama eldonmaniero. Post la prezento li respondis demandojn.

<https://mallonge.net/libera-majo2022>

Polyglot Gathering

La plurlingvula kunveno Polyglot Gathering okazis junie surloke en Pollando kun pli ol 300 partoprenantoj. La eventon ĉeestis ankaŭ la TEJO-estrarano Valentin Ceretto-Bergerat kaj la TEJO-volontuloj Wojtek kaj Lenka. Malkovru kiel Polyglot Gathering rilatas al Esperanto kaj al nia komunumo!

<https://mallonge.net/pg2022>

LIMBURGA TAGO EN ACHEL

La 8an de majo 2022 okazis Limburga Tago en Achel. Ĝin organizis An Olijslagers de la Limburga Esperanto-Asocio. Jen raporteto ŝia.

Je la 12a horo ĉiuj estis sur la parkejo "Het Mulke" en Achel. Ni estis 17-ope, venante el tri landoj: Belgio, Nederlando kaj Italio. Jes, tri italaj junulinoj nin akompanis. Ili loĝas nun en Maastricht por ilia studado.

Post mallonga promenado tra la arbaro, ni atingis la piknikan lokon, kie atendis nin bongusta pikniko pri kiu zorgis Ben kaj An.

Je la 14a horo ni denove ekiris por promeni laŭ kelkaj riveretoj, kampoj kaj arbaro. Intertempe ni "ludis" kiel infanoj kiam ni vidis flosan kiun ni mem devis tiri per ŝnuro al la alia flanko de la laĝeto. Poste, kelkaj bravuloj trairis la rivereton per ŝnurponteto.

Kiam la promenado finiĝis, ni ripozis ĉe trinkejo en la suno aŭ en la ombro. Post la tradicia grupa foto, Mireille regalas nin per glaciaĵo.

La brila tago (laŭvorte kaj figure) finiĝis en restoracio kie ni ĉiuj manĝis picon. Ni povis ankoraŭ babili multe, ĉar por pagi ni atendis dum longa tempo.

Pli da fotoj en <https://mallonge.net/fotokanalo> - sendu ankaŭ viajn!

ANNES KIJK OP DE TAALACTUALITEIT

Franstalige scholen met Nederlandstalige immersie

Scholen waar Brusselse en Waalse kindjes en adolescenten volledig in het Nederlands studeren, zijn bijzonder populair. Veel ouders daar beseffen immers dat men in België met één taal op beroepsvlak nergens komt. We staan gelukkig ver van de tijd dat kinderen in “gemengde gezinnen” enkel Frans leerden: Vlaams was immers een te vermijden “boerentaaltje”.

't Kan verkeren, zei Bredero!

Enorm veel mensen van die generatie hebben er nu dik spijt van dat hun ouders hun kans op moeiteloze tweetaligheid hebben laten liggen.

Maar vele docenten en directeurs zien donkere wolken hangen aan de horizon van het immersieonderwijs. Geen gebrek aan leerlingen, integendeel. Maar vlot Vlaamse leerkrachten vinden, dat is andere koek. Ik heb het als leerkracht zelf meegemaakt in een Waals-Brabants schooltje: flink lagere barema's, late betalingen, soms problemen om diploma's gehomologeerd te krijgen. Zo nationaal is het Belgisch onderwijs blijkbaar niet.

Extra complicatie is dat het Waals Gewest nu ook de zomervakantie met twee weken wil inkorten, de Vlamingen niet. Dat geeft bijvoorbeeld complicaties voor Vlaamse leerkrachten die kinderen hebben in het Vlaamse net, want die moeten dan voor twee extra weken opvang zorgen. Een ander struikelblok is dat er na dertig jaar van hogerhand nog steeds geen degelijk werkingskader is uitgewerkt en dat er dus te weinig aangepast basismateriaal is om dit heel specifieke pedagogische project te omkaderen.

Spijtig... want het enthousiasme is groot en kinderen leren talen als een spons; zodra ze een tweede en derde taal hebben geleerd, is het voor hen echt kinderspel – dat is trouwens een serieuze troef van het simpele Esperanto als eerste en erg speelse “vreemde” taal. Terwijl een latere start, als ze er de grammatica en vocabulaire in moeten pompen – met nog steeds erg stijve werkmethodes – nog bitter weinig lol aan is. Hoeveel kids kregen daardoor een afkeer van een taal? *Basisbron: La Libre, 14.3.22*

Grapje van de dag: in Frankrijk willen ze dat ze in Brussel... meer Frans spreken.

Nu Frankrijk het voorzitterschap van de Europese Unie vervult, halen ze een oud stokpaardje boven: het Frans moet opnieuw een wereldtaal worden.

Duits was overigens ooit de derde EU werktal, maar is in de praktijk al lang verdwenen – wie beheerst er nu echt de naamvallen in het Teutoons? Maar het Engels verdringt nu het Frans. Bovendien is het taalniveau van velen bedenkelijk (men noemt het Globish) en dat is niet bevorderlijk voor een genuanceerde aanpak: denk maar aan delicate communicatie rond Oekraïne, waar elke nuance van levensbelang kan zijn.

Maar of Frankrijk veel succes zal hebben om het tij te keren? Tijdens hun voorzitterschap voeren ze een intens georkestreerde campagne voor meer Franse tolken, meer vertalingen, meer Franstalige websites *et patati et patata*.

In 1999 was een derde van de documenten immers nog in het Frans, nu is dat nog amper 3,7%: het kan dus rap gaan. Bij de Europese Raad is het zelfs nog amper 2%!

De Fransen (ze hebben zelfs een “**minister voor de Francofonie**”) vinden dat schandalig en spreken over actieve discriminatie: bijvoorbeeld aanbestedingen die niet in het Engels zijn opgesteld, maken geen schijn van kans. Wat de Fransen daarbij wel vergeten, is dat gebruik van het Frans voor evenveel problemen zou zorgen bij mensen die Nederlands, Grieks, Spaans, Iers enz. praten en geen jota verstaan van het rappe geratel onzer zuiderburen.

De nostalgische Fransen praten dan wel vaak over respect voor de zo bewierookte culturele en linguïstische diversiteit van de lidstaten... maar denken dan vooral aan zichzelf.

Dat doet me denken aan een oud voorstel van de Denen om de inefficiënte meertaligheid in het Europese Parlement wat te stroomlijnen: **werktalen zouden nog enkel Frans en Engels zijn**. Luid applaus van de Fransen en Britten. Tot de Denen er fijntjes aan toevoegden dat vanwege het rechtvaardigheidsbeginsel (Europa is een echte regering voor de lid-

staten) de Fransen dan Engels moeten spreken en de Britten Frans – zoals ooit hun koninklijk hof deed. Zo had niemand het strategisch voordeel om een *native speaker* te zijn. *Excusez du peu* – het frisse voorstel heeft het natuurlijk nooit gehaald. *Trouw, 18.03.2022*

De Engelse invasie!

De Dikke Van Dale – de bijbel voor correct Nederlands sinds anderhalve eeuw – omvat maar liefst duizend nieuwe woorden uit het Engels (op een totaal van 10.000 nieuwe termen). Draken zoals **geüpdatet**, **airfryer** of **awkward**, het mag nu allemaal in uw opstel zonder dat juf u nog op de vingers mag tikken.

Op zich is dat niet uitzonderlijk, ons taaltje heeft altijd al flink wat vreemde woordenschat geabsorbeerd. Maar alles zit nu in een versnelling, zeker bij jongeren die op hun smartphone zitten te **swipen** en daarbij een typisch mysterieus jargon hanteren. Zangeres Davina Michelle vond in “Liefde voor Muziek” op tv de stem van Ozark Henry bijvoorbeeld zo **chill** – mr. Henri heet overigens gewoon Piet Goddaer... Een ander vond dat Piet haar muziek naar een ander **level** bracht. Of dat twee stemmen goed **matchten**.

Ook de covidperiode deed er geen deugd aan. Onze experts deden al te vaak gewichtig met soms ongelukkig gekozen “leenwoorden”. **Social distancing**... wie kreeg er geen punthoofd van? Wie stelde zich geen vragen bij sommige analyses door onafhankelijke **fact checkers**?

Nog belangrijker is echter een andere trend: de verregaande verengelsing van de academische wereld. Als universiteiten hier eentalig Engelse opleidingen aanbieden, dan komen ook steeds meer **papers** in die taal voor. Die moeten dan een **peer review** krijgen van collega's.

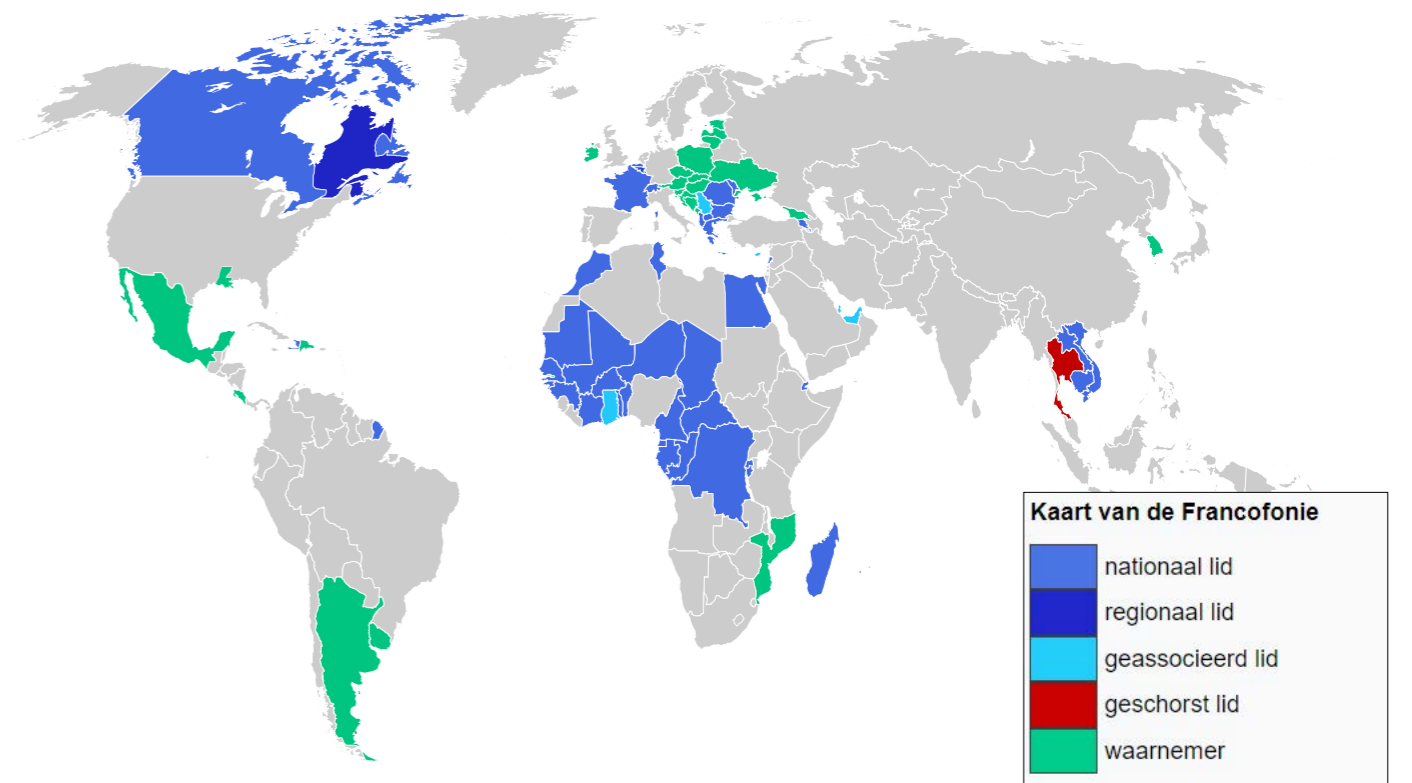
Belangrijk voor enkele professoren is wel dat men niet al te gemakkelijk grijpt naar Engels als er een perfect Nederlandstalig alternatief voor bestaat. Daarbij moet ik eerlijk toegeven dat ik zelf graag (bewust) een aardig woordje Engels inlas. In brieven naar esperantisten schrap ik die vaak, omdat ik weet dat het er zo gevoelig ligt.

Maar zeg nu eerlijk. De Britten hebben zulke prachtige compacte uitdrukkingen, zonde om die te laten liggen.

Wat leest nu vlotter? **Let's agree to disagree** of: *Laten we het erover eens zijn dat we het niet met elkaar eens zijn?* *Basisbron: De Morgen, 22.03.2022*

Over vertaalprogramma's

Vertaalprogramma's worden steeds krachtiger, een enkele stevige blunder daargelaten. Nu draagt Google Translate ook een steentje bij aan de taaldiversiteit. Terwijl men vaak zegt dat 1500 kleine talen met uitsterven worden bedreigd, neemt Google 25 nieuwe lokale talen op, waaronder enkele oorspronkelijke indianentalen.

Deze technologieën worden steeds breder ingezet. Zo meldt de VRT dat het Antwerpse ziekenhuisnetwerk nu ook werkt met een vertaalapp, omdat het steeds moeilijker wordt met patiënten van vele nationaliteiten degelijk te communiceren over diagnoses en behandelingen. Dat kan een kwestie van leven en dood zijn. En dat doet me weer denken aan een oude anekdote van polyglot Paul Peeraerts, die op reis met zieke partner Gerd niet kon communiceren met dokters of verplegers over een bepaalde intolerantie voor medicijnen. Hij belde toen met een lokale esperantist die efficiënt heeft getolkt.

Esperanto als niet techno-app... dat was dus zijn tijd ver vooruit in de medische wereld! *Bron: techcrunch.com, VRT en andere*

Taal en oorlog

Woorden zijn belangrijk. Nu hanteren veel media de originele namen van Oekraïense steden: Kiev (blijkbaar een adaptatie vanuit het Russisch) wordt Kyiv.

Het is een vaker voorkomend fenomeen, dat landen de originele klanken van hun steden doordrukken i.p.v. tijdens de kolonisatie door het Westen opgedrongen amper fonetische versies. Peking wordt dan Beijing, Calcutta wordt Kolkata enz. Het was voor velen wel even wennen... *Bron: De Volkskrant e.a.*

Over tolken en vertalen

We herhalen dat de situatie voor het Europees Parlement anders is dan de Unie: dat vertegenwoordigt de bevolkingsgroepen als een echte regering – dus daar wordt officieel niet aan de werktalen geraakt.

Evident is dat niet... De Grieken en de Denen lachen dus altijd laatst met grapjes omdat hun simultaanvertaling via één of twee andere talen moet gaan, er zijn immers lang niet genoeg vaklui te vinden die even vlot van pakweg Spaans naar Deens kunnen tolken. Het is een heel lastige job, die het uiterste eist van de concentratie, daarom wisselen twee collega's elkaar constant af. Een bekende esperantiste, Elisa Weide (gehuwd met de bekende Esperanto-uitgever Torben Kehlet), was zo'n tolk en ze vertelde vaak over de complicaties en rare toestanden die de job meebracht.

Weinigen weten overigens dat de Ieren van in het begin spontaan afstand deden van het recht om het

Gaelic (of Erse) binnen Europa te gebruiken. Het ware anders nog ingewikkelder geweest. Dat was ook de reden waarom men zich ooit informeerde over de mogelijkheid van Esperanto als tussentaal voor de Europese Commissie. Het was een mooi idee, maar de oppertolk die toen de superieure Stoomcursus van William Auld (passief en actief de taalbasis leren in één intens weekend!) moest komen volgen, vond het raar genoeg maar niks.

Wellicht had hij toen meer zijn eigen tewerkstelling in gedachten dan een neutraal rapport op te stellen!

En voor wie denkt: laat het ons allemaal maar even in de vertaalrobot gooien (Google Translate, Context/Reverso (mijn favoriet), Deeple...

Het ziet er allemaal op papier en scherm erg mooi uit en er zijn op dat vlak de laatste jaren echt reuzensprongen gemaakt. Soms kan men nog amper zien dat het om een vertaling gaat. Tot men wat nader kijkt en de grofste kemels ontdekt: negaties die wegvallen, of niet vertaalde woorden of synoniemen uit een heel andere context. Of een dictaatprogramma dat het verschil tussen het Franse "ballet" en "balai" (bezem) niet herkent. Dat gaf leutige gedachtesprongen! Vertrouw dus nooit helemaal op al die machinerie.

Ik sluit af met een anekdote. Ik had ooit een Spaanse vakantievriend die geen enkele andere taal sprak, en mijn Spaans was belabberd... ik studeerde het een jaar, maar mengde de taal raar genoeg constant met Esperanto, vanwege de vele heldere klinkers.

De correspondentie ging dus deels via een vertaalprogramma. Die techniek stond toen nog in de kinderschoenen en gebeurde dus vanuit het Engels. Hoe belabberd de resultaten waren blijkt uit de slotzin.

"Nice greetings" werd toen erg vlot, maar onnozel vertaald als: "Groeten uit Nice"!

Anne Tilmont

Met dank aan Novajkanalo Beneluxa, vooral samengesprokkeld door Yves Nevelsteen. Koran dankon!

Dat kanaal op Telegram is vrij te consulteren en behandelde deze maanden ook diverse gunstige effecten van meertaligheid. Warm aanbevolen!

MOVADO

PACVENTO KAJ BENELUKSA KONGRESO EN IEPER

PAC-EVENTO

Lige al la Internacia Tago de la Paco (21 septembro) pacurbo Ieper kaj 4 aliaj organizaĵoj (i.a. Flandra Esperanto-Ligo) organizas je sabato la 24a de septembro pacfeston kiu konsistas el pluraj programeroj:

- informsesio pri Esperanto
Enkonduko de prof. Marc van Oostendorp
Muzika ornamo de Abel el Angolo
Via uzado de Esperanto
- disetendado de la plej granda pacflago de la mondo (kun via helpo)
- koncerto de solidareckoruso VAMOS PRA LUTAR (kiu kantas interalie en Esperanto) profite al helpasocio por etiopiaj infanoj
- konkluda kanto sub la militmonumento Menenpoort

BENELUKSA KONGRESO

Flandra Esperanto-Ligo organizas Beneluxan Kongreson de vendredo 23 septembro 18h ĝis dimanĉo 25 septembro 18h kun la kutimaj ingrediencoj:

- kursoj de Kristin Tytgat kaj Yves Nevelsteen
- Heidi Goes kaj Abel muzike prezentos Angolon
- Prelegoj de Javier Alcalde, Osiako Taeko (Japanio - rete), Bernard-Régis Larue, Yannick Vercammen

ESPERANTISTOJ... VENU MULTNOMBRE!

El ĉiuj landoj kaj lingvokomunumoj venu multnombre por montri ke Esperanto ekzistas kaj funkcias kaj por helpi informi la publikon pri Esperanto kaj disetendi la pacflagon.

- Atelieroj (citroludado, origamio)
- Ekskursoj pieda kaj bicikla
- Libroservo

KONGRESEJO

CJT De Iep - 't Wikhof, Poperingseweg 34, Ieper (15 minutojn piede de la stacidomo)

- La ĉambroj estas plejparte kvarlitaj (foje etaĝolitoj). Estas tre limigita nombro de trilitaj kaj dilitaj ĉambroj.
- La komforto estas elementa, ekz. ne estas necesejo aŭ duŝo en la ĉambroj. Ja estas lavbaseno.

INFORMOJ

Por ajna demando, kontaktu Piet Glorieux je piet.glorieux@gmail.com, tel. +32 472 257 918

Meer artikelen over taal kan je vinden op www.benelukso.eu

<https://benelukso.eu/kongreso>

ALIĜILO DE LA BENELUKSA KONGRESO 2022 EN IEPER

IDENTECO

Antaŭnomo kaj FAMILIA NOMO
Strato / numero / poŝtkesto
Poŝtkodo / Urbo
Lando
Telefono / retadreso

TRANOKTADO & MANGĜOJ [overnachting & maaltijden]

O Mi tranoktos en De Iep € 120
(de vendredo 23/9 ĝis dimanĉo 25/9)
O aŭ Mi NE tranoktos in De Iep sed
+ partoprenos sabate (kaj/aŭ) € 60
+ partoprenos dimanĉe € 50
O Ik overnacht in De Iep
van vrijdag 23 sept. tot zondag 25 sept.
O of Ik overnacht niet in De Iep maar
+ neem deel op zaterdag (en/of)
+ neem deel op zondag

Elektu el [kies uit]:

O Ĉiomanganto [alleseter] O Vegetarano [vegetariër] O Vegano [veganist]

Programo & ekskursoj [programma & uitstappen]

O Mi partoprenos la kurson -
[Ik neem deel aan de cursus]
O Mi ĉeestos la koncerton sabate € 20
[Ik woon het concert bij op zaterdag]
O Mi partoprenos la promenon dimanĉe € 5
[Ik neem deel aan de wandeling op zondag]
O Mi partoprenos la biciklan ekskurson € 10
+ Mi volas lupreni biciklon
+ Mi kunportos mian propran biciklon
[Ik neem deel aan de fietstuitstap op zondag
+ Ik wil een fiets huren
+ Ik breng mijn eigen fiets mee]

Sumo

Mi transpagos antaŭ la 5a de septembro
al la konto BE95 0019 3027 6758 la sumon
[Ik betaal voor 5 september 2022
op rekening BE95 0019 3027 6758 de som]

MOVADO

GEEN CHINESE DUOLINGO-ESPERANTOCURSUS

Het was enkele weken geleden hoopgevend nieuws: begin juli zou de Chinese versie van de Esperanto-cursus in Duolingo uitkomen. Helaas hebben het bedrijf Duolingo en de Chinese autoriteiten er een stokje voor gestoken...

Op 8 juni deed TEJO (Jongeren-Esperanto-vereniging) een grote aankondiging op zijn Facebook-, Twitter- en Instagram-accounts: "Geweldig nieuws! Duolingo heeft aangekondigd dat het vanaf 5 juli mogelijk is om Esperanto in het Chinees te leren!" De aankondiging bevatte een link naar de website van Duolingo, waar een aankondiging (in het Chinees) over de cursus staat. Natuurlijk waren de posts populair en veel esperantisten waren blij met het nieuws. Maar is het waar?

Al snel ontstond er twijfel. Meestal gaan nieuwe cursussen de zogenaamde "incubator" in totdat ze klaar zijn voor publicatie, maar de cursus Chinees is daar niet zichtbaar. Er is geen officieel Duolingo-account dat de cursus heeft aangekondigd en de pagina vermeldt ook het team van medewerkers niet.

De bekende YouTuber Richard "Evildea" Delamore reageerde op de advertentie als volgt: "Bij mijn weten wordt deze informatie maandelijks automatisch bijgewerkt, maar sinds kort is aan alle medewerkers de toegang ontzegd." Libera Folio nam contact op met Ruth Keves-Cohen, een medewerker van de Duolingo-cursus voor Engelstaligen, die had gezegd dat de cursus niet zou uitkomen. "De cursus zal helaas niet uitgebracht worden door Duolingo. Niemand is er nog mee bezig... Het lijkt erop dat het bedrijf deze cursus niet belangrijk genoeg vindt om mensen ervoor te betalen. Duolingo accepteert geen vrijwilligerswerk meer." Omdat het vrijwilligerswerk is stopgezet, zal dit waarschijnlijk ook betekenen dat Esperantocursussen niet meer worden bijgewerkt en dat er geen nieuwe Esperantocursussen meer zullen verschijnen.

Libera Folio nam ook contact op met Qi Zhou (die de Esperantonaam Ĉigo Esperisto gebruikt), de belangrijkste medewerker van de Chinese cursus. Hij liet ons weten dat de cursus niet zal uitgebracht

worden zoals gepland, omdat Duolingo hem niet langer ondersteunt.

"Het is heel jammer dat de cursus niet klaar is. Ik maakte meer dan drieduizend zinnen. Mijn vriend, de andere medewerker, maakte meer dan duizend zinnen, en nog anderen enkele honderden. Vorig jaar liet Duolingo ons weten dat ze geen gratis vrijwilligers wilden inhuren, dus betaalden ze ons wat geld, en de cursus hield op te bestaan."

"Begin dit jaar hebben wij Duolingo gevraagd wanneer het werk kon worden hervat, maar Duolingo antwoordde dat dit op korte termijn niet zal gebeuren. Ik denk dat het wel een jaar kan duren. We hebben dringend sterke steun nodig van UEA, TEJO, Libera Folio en andere Esperanto-organisaties om bij Duolingo erop aan te dringen dat het werk voor de cursus zo snel mogelijk weer kan worden opgestart!"

Qi Zhou legde uit dat een van de redenen voor het gebrek aan steun de houding van de Chinese staat is, die studentencursussen los van een school ontmoedigt. Daardoor verdween Duolingo ook een jaar geleden uit de AppStore in China. .../...

Robert Nielsen
Libera Folio, 13 juni 2022
vertaling: Piet Glorieux

LUDO

LITERSUDOKO 4

Uzu la literojn: A E Ĝ I J N O T V

	N		I					J
J	V	A		N				
T		O			J	Ĝ		
E		T			V	A	O	
		I	O					
				Ĝ				
		V					J	
			V		T	O	E	
				I			N	

Solvo de la enigmo de Horizon-taal, n-ro 315:

c	n	A	E	K	t	D	i	o
O	d	i	C	n	A	t	e	k
k	T	e	I	D	o	n	a	c
t	e	O	D	a	k	C	N	i
a	I	C	t	e	n	K	o	d
d	K	n	o	c	i	a	T	e
i	A	t	k	o	d	e	C	n
N	c	D	a	I	e	o	k	t
E	o	k	n	T	c	I	d	a

Vi povas sendi viajn solvojn al la kreinto Det Koning:

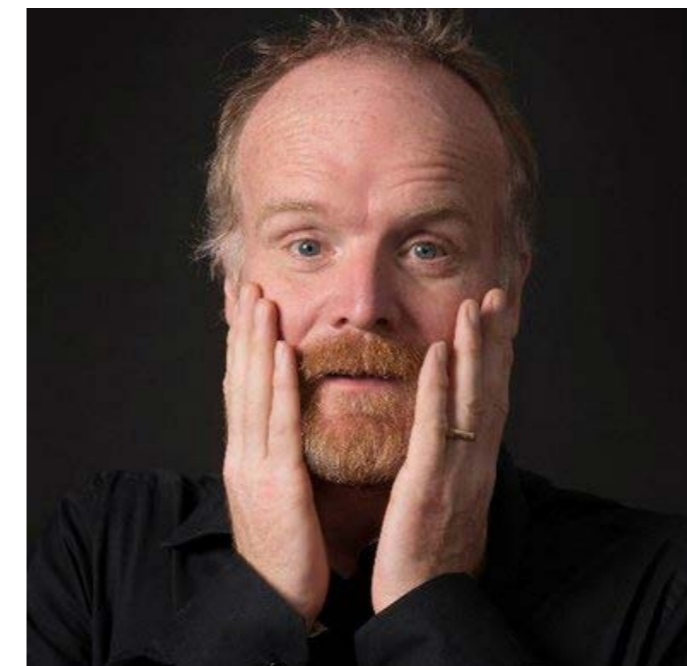
Retadreso: det@koningnet.com
 Poŝtadreso: Det Koning
 van Speykstraat 19
 4535 BN Terneuzen Nederland

MOVADO

NIEUWS UIT NEDERLAND

Van Oostendorp gaat Esperanto Nederland leiden. Professor Marc van Oostendorp is tijdens een bijeenkomst op 21 mei 2022 in Lunteren verkozen tot nieuwe voorzitter van de vereniging Esperanto Nederland, de landelijke vereniging van de UEA. Van Oostendorp is een bekende taalkundige en sinds 2017 hoogleraar Nederlandse taal en academische communicatie aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Eerder was hij hoogleraar in Leiden en Toronto.

Van 1997 tot 2001 was van Oostendorp privédocent "Interlinguïstiek en Esperanto" aan de Universiteit van Amsterdam. Hij is ook bekend van zijn bijdragen aan het tijdschrift Onze Taal, NRC, Neerlandistiek magazine en Radio Noord-Holland.

Van Oostendorp leerde de taal in zijn jeugd, maar zegt zich vooral aangetrokken te voelen tot de idealen, die naar eigen zeggen 'actueler zijn dan ooit' in een wereld vol onbegrip: 'Esperantisten streven naar een wereld waarin we eerlijk met elkaar praten op basis van gelijkwaardigheid. Dat is precies wat er nu ontbreekt, terwijl de mensheid waarschijnlijk alle huidige problemen – van de klimaatcrisis tot pandemieën tot de oorlog in Europa – alleen kan overwinnen als we klaar zijn om te praten in een taal die van niemand en dus van iedereen is.'

Van Oostendorp is niet de eerste Nijmeegse hoogleraar die zich aan Esperanto wijdt. Op 15

mei werd **Titus Brandsma** (1881-1942) door paus Franciscus **heilig verklaard**. Tot aan zijn dood was Brandsma ook hoogleraar aan de toenmalige Katholieke Universiteit Nijmegen en tevens een van de oprichters van de Nederlandse Katholieke Esperantovereniging.

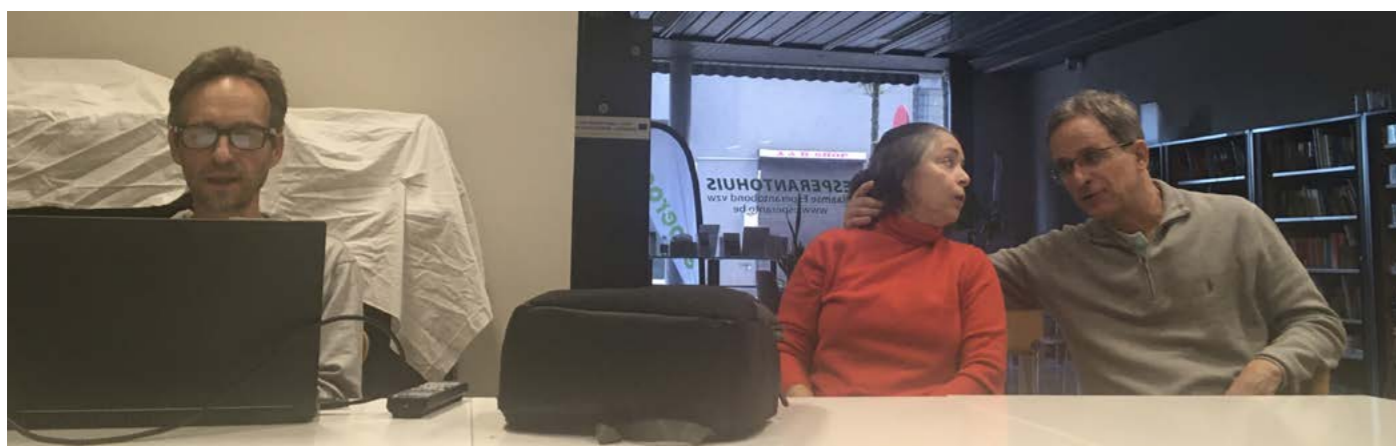
Ineke Emmelkamp, secretaris Esperanto Nederland

Studieweekend. In maart vond er een studieweekend plaats in het Natuurvriendenhuis Krikkenhaar in Bornerbroek. Er werd lesgegeven op verschillende niveaus. De nadruk lag op het oefenen van het spreken in Esperanto in kleine groepen. Enkele aanwezigen vertellen op de website van Esperanto Nederland hoe zij het studieweekend hebben ervaren. In dit nummer was plaats voor één getuigenis; de overige kan je online vinden op <https://mallonge.net/studieweekend-maart2022>

Als student aan de Vertaalacademie ben ik dagelijks met mijn passie bezig: taal. Ook het Esperanto heeft al een lange tijd mijn aandacht. In de eerste plaats omdat ik het een prachtige taal vind, maar ook vanwege de fascinerende geschiedenis en het initiële idee, dat mij erg aanspreekt. Twee keer eerder heb ik me opgegeven voor het studieweekend en telkens gooide corona roet in het eten. Gelukkig ging het deze keer wel door en ik keek er dan ook erg naar uit. De basis van het Esperanto heb ik geleerd met een cursusboek en met Duolingo, maar ik had nog nooit eerder met anderen de taal gesproken. Het was dan ook best wel spannend om het geleerde in de praktijk te brengen. Tijdens de lessen heb ik veel nieuwe woorden en uitdrukkingen geleerd. Aan het einde van het weekend dacht ik al zelfs in het Esperanto. Niet alleen vanwege het zonnige lenteweek, maar vooral ook de geduldige docenten, de vriendelijke medestudenten en de gezellige sfeer, was het een onvergetelijk weekend. Ook niet te vergeten was de voortreffelijke organisatie. Na het weekend ben ik lid geworden van Esperanto Nederland en ik verheug me al op de volgende samenkomst. Het weekend heeft me geïnspireerd om verder met het Esperanto bezig te zijn en nauwlettend houd ik Eventa Servo (<https://eventaservo.org>) in de gaten om te zien wat er verder allemaal te doen is. Het lijkt me ook interessant om een internationaal congres te bezoeken en weer nieuwe mensen met dezelfde passie te leren kennen.

Ron Winteraeken

JUNIAJ KUNVENOJ DE LA ANTVERPENA KLUBO

BEMI-SEMAJNO EN BAZEL

Kelkaj aktivuloj de BEMI (biciklista esperantista movado internacia) enkondukis novan formulon por kune fari agrablajn biciklajn ekskursojn el komuna restadejo kaj tien ĉiutage reveni.

BEMI ekzistas jam dum pli ol 40 jaroj. Pli frue regule okazis biciklaj karavanoj al kongreso aŭ renkontiĝo. La unua BEMI-semajno okazis en 2019 en Herzberg am Harz.

Ĉi-jare inter la 11-a kaj la 19-a de junio 2022 venis deko da biciklemuloj en la vilaĝo Bazel kaj tendumis en la ĝardeno de la gastigantoj Eddy kaj Ella. La celo estas kune pasigi agrablan tempon, kompreneble kun ekskursoj per biciklo al unu aŭ pluraj interesaj lokoj en la ĉirkaŭaĵo.

La partoprenantoj ricevis liston da proponoj kaj laŭ vetero kaj aliaj kondiĉoj povis interkonsenti pri la ĉiutaga defio konsiderante ĉies kapablojn. Dum tia evento ni iras eksteren, vizitas urbocentron aŭ parkon kun artaĵoj kaj paŭzas en kelkaj lokoj kie estas trinkejo kun teraso. Tiel farante ni konstatas ke ni regule renkontas aliajn homojn kiuj rimarkas ke ni interparolas flue en komuna lingvo.

Inter ni estis paro kiu biciklis per tandem kaj kun hundo en postĉareto. Tio ankaŭ gvidis al kontaktoj kun aliaj posedantoj de hundo. Estas amuze vidi la miron de homoj kiuj vidis nian biciklan grupon kun partoprenantoj el Germanio, Francio kaj Belgio. Vojaĝado per bicikloj havas multajn avantaĝojn. Estas tre ekologia formo de turismo kaj ĝi estas bona por la sano.

Estas iom da taskoj por la bona organizado, ĉiuj sciis pri tio pere de unua kaj dua informiloj. La respondoj de la partoprenantoj kun mem proponitaj taskoj estis tre kontentigaj: ni ekhavis bonan duopon por gvidi la kuiradon, estis mekanikisto, fotisto, raportisto, kasisto, purigisto kaj helpantoj por diversaj taskoj. Kaj ni povis esperi havi belan veteron por la ekskursoj; tio bonŝance sukcesis!

Tion skribis kontenta organizinto de la semajno,

Eddy Van den Bosch

BEMI-FIETSWEEK

Enkele actieve leden van de Internationale Esperanto-fietsersvereniging BEMI hebben een nieuwe formule geïntroduceerd: samen vanuit een gemeenschappelijke woning gezellige fietstochten maken en er elke dag terugkeren.

BEMI bestaat al meer dan 40 jaar. Vroeger organiseerde BEMI regelmatig fietskaravanen naar bijeenkomsten. De eerste BEMI-week vond plaats in 2019 in Herzberg am Harz.

Dit jaar, van 11 tot 19 juni, kwamen een tiental fietsers naar het dorp Bazel en kampeerden er in de tuin van Eddy en Ella. Het doel is om samen een leuke tijd te hebben, uiteraard met fietstochten naar één of meerdere interessante plekken in de omgeving.

De deelnemers ontvingen een lijst met voorstellen en konden – afhankelijk van het weer en andere omstandigheden – onderling afspreken welke dagelijkse uitdaging ze zouden aanpakken, rekening houdend met ieders capaciteiten. Tijdens zo'n evenement gaan we naar buiten, bezoeken we een stadscentrum of een park met kunstwerken en pauzeren we op plekken waar een café met terras is. Zo ontmoeten we regelmatig andere mensen die merken dat we vloeiend een gemeenschappelijke taal spreken.

In onze groep was er een stel op een tandem met hun hond in een fietskar. Zo kwamen we ook in contact met hondenbezitters. Het is leuk om de verbazing te zien van mensen die onze fietsersgroep met mensen uit Duitsland, Frankrijk en België hebben gezien. Met de fiets reizen heeft veel voordelen. Het is een zeer ecologische vorm van toerisme en het is goed voor de gezondheid.

Voor een goeie organisatie is een taakverdeling nodig. Iedereen wist ervan via de eerste en tweede nieuwsbrief. Het was fijn om te zien dat de deelnemers allerlei taken op zich wilden nemen: er was een goed duo om het koken in goede banen te leiden, er was een (fiets)monteur, een fotograaf, een verslaggever, een kassier, een schoonmaker en helpers voor verschillende taken. En we konden hopen op mooi weer voor de excursies; met succes, gelukkig!

Eddy Van den Bosch

TAGAJ RAPORTOJ

de Frédéric Düe

En la Telegram-grupo <https://bemi.telegram.org/> Frédéric Düe ĉiutage detale raportis pri la BEMI-semajno. Ĝojige li konsentis, ke tiujn informojn ni ankaŭ dividas kun vi!

Lundo

Kiel kutime, la biciklado sudokcidenten komenciĝis matene je ĉirkaŭ la 8a; antaŭe ni nur matenmanĝis. Ankoraŭ en Bazel vidis la partoprenantoj statuon de Gerardo Merkator, fama flandra sciencisto kiu iam vivis en Bazel kaj kreis la metodon por montri la mondon per plata areo, nomata “Merkatora Projekcio”. Ni ankaŭ vidis la malnovan kastelon de Bazel kaj la malnovan brikfabrikon sur kiu estis grafitio de internacia grafitigrupo origine el Berlino “IUP - One United Power” (Unu Potenco Unuiĝinta). Daŭrigante laŭ la rivero Skeldo ni trairis multajn urbetojn kaj vilaĝojn vidante la specialajn strukturojn de belgaj domoj, kiuj ofte estas malsamaj kaj specialaj pro la libereco kiun belgaj arkitektoj havas. Alveninte por unua paŭzo ĉe trinkejo al la lago “Donkmeer” en Berlare, ni manĝis nian piknikon. Poste ni vizitis la muzeon de la Donkmeer. Tiu lago estis homfarita antaŭ centoj da jaroj kaj estis montrata en la muzeo la historio de la lago kaj de la apuda areo. Ankaŭ la domo de la muzeo havas interesan strukturon kun oblikva plafono kiu tuŝas la teron kaj havas razenon sur ĝi. Apud la muzeo estas ankaŭ artkonstruaĵo en kiu aŭdeblis muziko, ludkonstruaĵo, kaj putoj. La hundo tre ĝojis pri la putoj, sed la aliaj partoprenantoj ne naĝis en la lago, ĉar nur du vere volis. Post kelkaj horoj ni ekreiris al Bazel por fari alian paŭzon. Iu vidis ĉe la trinkejo bluflovan flagon kaj misinterpretis ĝin kvazaŭ flagon de Ukrainio. Ties flago similas al tiu de Temse; la Temse-a estas vertikala kaj la ukraina horizontala sed la koloroj estas la samaj. Kiam ni alvenis, la Temse-a respondeculo de la Flandra Bciklo-ligo, André Verheyen, vizitis nin por ekkoni la BEMI-anojn. Kompreneble li ne parolis Esperanton, sed la nederlandlingvanoj bone tradukis la interparolon por la aliaj. Ĉirkaŭ la naŭa, la vespermanĝo komenciĝis.

Mardo

Ofte ni en unu tago vizitis nur unu urbon. Ne je tiu mardo, kiam ni biciklis al du celoj, unu eĉ en Nederlando. Estis je la 8a, iom pli malfrua ol hieraŭ, kiam ni komencis veturi al la nederlanda urbeto Hulst. Ankoraŭ en Belgio, antaŭ la (nevidebla) limo kun Nederlando ni trafis trajnvagonon. Estis neordinara vagono, ĉar ĝi estis ekspoziciaĵo kaj ĝia

iam ferojlinio estis nuligita. Apud ĝi ankaŭ troviĝis sunhorloĝo. La trinkejo, kiun oni rekomendis al ni, bedaŭrinde ankoraŭ ne estis malfermita. Nelonge poste ni alvenis en Hulst, urbo kiu en la Unua Mondmilito iĝis rifuĝejo por belgoj atakitaj de germanoj. En la urbo estis preĝejo kies sonoriloj produktas muzikon; estis ludata la Printempo el la Kvar Sezonoj de Vivaldi kiam ni alvenis. Ankaŭ bele aspektis la preĝejo kaj interne kaj ekstere. Farante promenadon poste, ni trovis du geokaŝujojn – kaŝitajn objektojn kiujn oni povas trovi per aplikaĵo kaj bona vidpovo. Eniris ni trinkejon post kiam ni piknikis ĉe la preĝejo. Tiam komenciĝis la biciklado al la belga, preskaŭ forlasita, loko Doel.

La vilaĝanoj forlasis ĝin ĉar oni decidis pligrandigi la antverpenan havenon kiu najbaras al la vilaĝo. Por tion fari la domoj devis malaperi. Kiam oni biciklas al Doel, la industriaj konstruaĵoj estas videblaj antaŭ ol oni vidas Doel mem, tamen la vilaĝo daŭre ekzistas ĉar en 2022 finfine decidiĝis ke la nemalaperintaj domoj povos resti. En 2021 daŭre vivis nur 19 personoj en la vilaĝo, konsekvence nun oni trovas tie multajn forlasitajn domojn kaj multege da grafitioj. Aspektas tre interesa, kaj grimpi la domojn por unu partoprenanto estis tiel ekscite, ke kiam li revenis ni havis nur malmulte da tempo por bicikli tra la haveno al akvobuso kiu foriras je fiksita tempo.

Feliĉe ni bone trafis la akvobuson kaj uzis ĝin por reveturi tra la Skeldo al Bazel. Ni alvenis ĉirkaŭ la sepa kaj asparagoj estis la vespermanĝo; poste ni longe interparolis.

Merkredo

Merkredo estis trankvila tago malgraŭ la plena programo. Ĝis posttagmeze ni ne vere forlasis la proksiman najbarejon de Bazel. Tie Ella Strug, kiu mem estas arkitekto, montris al la aliaj domojn kiujn ŝi mem desegnis. Entute ŝi jam efektiviĝis pli ol 70 domojn, sed tempo por montri ĉion ni ne havis. La montritaj domoj estis tamen diversaj kaj interesaj. Inter la viditaj domoj ankaŭ estis la unua kiun ŝi iam ajn desegnis. Bedaŭrinde ĝia plej interesa parto estis kaŝita per heĝo kaj nenial oni, eĉ ne la arkitekto, rajtas iri en privatan areon kiun li/ŝi mem konstruis.

Tamen ni eksciis multe pri la stilo, la materialoj, la aĝo, kaj la historio de la konstruaĵoj. Poste ni pluveturis al trink-ĝardeno “Vasse Kweek”. Tie laboris multaj handikapuloj kaj la estro poste klarigis ke ili eĉ pagas por tion fari. Unue ŝajnas strange ke oni pagu por kultivi legomojn, sed la handikapuloj jam ricevas monon de la ŝtato kaj per la laboro la vivo iĝas multe

malpli enua. Estas nekredible al iu ekonomisto, sed kiam oni ne ligas la valoron de laboro al la mono kiun ĝi enspezigas, oni vere estas preta por ekhavi alian vidpunkton. Dum la BEMI-semajno partoprenanto ankaŭ iom laboru, kaj oni tamen pagas por sperti ĝin. En la ĝardeno estis aĉetebla speciala regiona biero kiu al iuj tiom plaĉis ke ili aĉetis botelojn por hejmenporti. Post kiam ni alvenis en la hejmo, ankoraŭ estis planata alia ekskurso al digo apud la Skeldo. Pro ĝia proksimeco al la Norda Maro, la alteco de la akvonivelo multe varias de tago al tago. Kiam ni estis tie, ĝi estis tre alta – videblis akvofaleto. Ĉe la digo troviĝis ankaŭ monteto kun ŝafoj kiun ni supreniris kaj iom pli malproksime estis ponto por piedirantoj kien ni promenis. Sur la muroj de la digo mem estis desegnitaj oficiale permesitaj, tre detalaj grafitioj. Fakte la permeso meti grafitiojn tie estis premio de la komunumo Kruibeke. Vespere ni manĝis rostitajn legomojn, veganan viandon, kaj salaton. Tre bongusta!

Ĵaŭdo

Kontraste al la pasinta tago, ĵaŭdo frue komenciĝis pro la malfermtempo de la dua celo. La unua celo estis la plantĝardeno Hof ter Saksen, kie troviĝis multaj diversaj specioj de plantoj. Parto de la fama genta pentraĵo 'la Genta Altaro' (nederlande 'het Lam Gods') de Jan van Eyck estis montrata tie, sed ne tiel pro ĝia signifo mem, sed pro ĝiaj detaloj. Multajn plantojn troveblajn en la Genta Altaro la ĝardeno entenas. Estis tie ankaŭ interesa abelodomo kaj loko por fari piknikon. Poste ni plu biciklis, paŭzonte ĉe bela preĝejo, al la Fondaĵo Verbeke. Tio estas iel kiel arta muzeo, sed kun multe pli da libereco. La aĵoj en ĝi ĉefe rilatis al la naturo, sed ili estis tre diversaj. Parto de la areo entenis per pajlo rembunitajn bestojn, alia grandajn grupojn aŭ falintajn telefonfostojn,

sed ankaŭ estis multe da neklaraj interesaĵoj. Iuj el la artobjektoj eĉ estis grimpebla aŭ grimpebla per iom da fantazio. Dum la resto ni unue piknikis kaj trinkumis, poste ni esploris la fondaĵon kaj fine denove ni trinkumis. Sume, tre vizitinda kaj tre varia loko. Post la revenado ni vespermanĝis interesan krudan supon, varmajn melongenojn kaj nudelojn. Dum la resto de la vespero ni rakontis historiojn, krome ni rigardis fotojn de aliaj Esperanto-eventoj kaj filmon de Ida van Koolwijk pri ŝiaj spertoj kun la lingvo.

Vendredo

La antaŭlasta tago de tiu BEMI-semajno estis tre plena je spertoj. Jam matene alvenis gasto por aniĝi al la grupo de BEMI-anoj kaj post kiam ni transiris la Skeldon per pramo, alia gasto aliĝis al la grupo. Ne eblis al ili partopreni la aliajn tagojn sed en tiu momento la grupo iĝis 9-persona.

La celo de la biciklado estis la Esperanto-centro en Antverpeno. Survoje ni vizitis tombejon en kiu estis la monumento de Frans Schoofs, fondinto de la Esperanto-grupo “La Verda Stelo”. Sur la monumento troviĝas verda stelo. Apud la tombejo iuj ankaŭ serĉis bonan lokon por kaŝi geokaŝujon pripensante bonajn priskribojn kiuj iel rilatas al la monumento de Schoofs. Poste ni plubiciklis al ŝajne normala strato kun lernejo kaj vendejo en ĝi. Tamen por esperantistoj ne estas ordinara afero – la strato fakte nomiĝas “Zamenhofstraat”. Poste ni vizitis ankoraŭ alian tombejon, kie estas la monumento de Matthias Humet, esperantisto kiu bedaŭrinde tro frue mortis. Sur lia tomboŝtono legeblas nederlande, Esperante kaj katalune: “Mi havis bonan vivon,

ĉirkaŭita de belegaj homoj, mi estas tre danka pro tio". Ni restis dum iom da tempo antaŭ ol ni vizitis trinkejon. Post la trinkejo ni pluveturis al Antverpeno mem, al la Esperanto-centro. La grupo iom dividiĝis: parto unue vizitis la stacidomon de Antverpeno kaj manĝis en afgana restoracio, alia parto unue manĝis belgajn fritojn kaj poste vizitis la belegan stacidomon apud kiu estas ankaŭ bestoĝardeno. Tamen sciinda fakto estas ke la historio de la stacidomo kaj ankaŭ tiu de Antverpeno estas forte ligitaj al la morto de milionoj da homoj. Leopold II, kiu regis Belgion ĉirkaŭ la tempo kiam Esperanto ekestis, havis afrikan kolonion. Per la antverpena haveno (kien oni transportis la riĉaĵojn) kaj pro Leopold II, 10 milionoj da personoj en Kongo brutalege mortis. Tio estas unu el la plej gravaj amasmurdoj de la juna historio kaj Belgio ankoraŭ neniam petis pardonon pro tio. Estas pripensinde se oni scias ke ekzemple Germanio petas kaj petis pardonon pro ĝiaj kolonioj kaj pro ĝiaj amasmurdoj. Tial gravas ne preterpasi tiajn domojn kaj lokojn sen pripenso pri ilia historio; estus malrespekto fari ion alian.* Nu, poste ni revenis al la Esperanto-centro kaj manĝis nian piknikon; venis tiam eĉ pli da personoj tiel ke la grupo finfine konsistis el jam 12 personojn. En tiu tago okazis reta renkontiĝo okaze de prelego pri amo fare de pola psikologino. Poste sekvis babilado. Tio daŭris ĝis la 22a horo kaj kiam ni biciklis reen, jam estis mallume. La nokta etoso estis tre ĝuinda. Estis tre malfrue kiam ni alvenis, sed iuj tamen ankoraŭ babilis kaj trinkis ĝis la 4a matene.

* eta noto de Eddy: aktuale la belga reĝo vojaĝis al Kongo kaj esprimis sian plej profundan bedaŭron pri la okazintaĵoj. Ekzistas en gazetaro nun multaj tekstoj kaj opinioj pri tiu historio kiam Kongo estis posedaĵo de la reĝo (ĝis 1908) sed ne de la belga ŝtato. La kruelaĵoj kiuj tiam okazis ne estas pardoneblaj sed la kulpintoj ne plu vivas nun.

Sabato

Sabato estis la lasta kompleta tago de la BEMI-semajno, sekve ni jam pretiĝis por forveturi dimanĉe kaj do ne estis planata io speciala. Ĉiu ellitiĝis malfrue, Julia aĉetumis kun Ella, promenigis la hundon, kaj serĉis geokaŝujon, Lars kaj Christine vizitis entombigon de konatulo, Vladimir prenis akvobuson al Antverpeno por plu rigardi la urbon, ankaŭ Maxime biciklis al Antverpeno por viziti konatan biciklovendejon, Eddy restis hejme ĉe la hundo kaj zorgis pri la tomatoj, kaj mi, mi faris nudpiedan promenadon laŭlonge de la Skeldo. Miaj piedoj iĝis tre lacaj kaj mi iĝis tre soifa, sed estis bonega sperto eniri la domon, trinkegi, kaj trankviliĝi. Vespere alvenis du gastoj: Ilse (kiu ĉeestis la fondon de BEMI) kaj Gerd (volontula kaj konata respondeculo de FEL) – ambaŭ estas trigeneraciaj esperantistoj. La vespermanĝo estis kiel eta festo: ni komencis per salato, aldonis fritojn, veganan viandon, rostitajn legomojn kaj fungojn, aldoniĝis al la manĝo ankoraŭ vegetara kolbaso, kaj ni finis ĝin per ĉokolad-bananoj. Ella tre bonguste pretiĝis ĉion kaj ĉiu estis tre danka. Eddy kaj Ella ricevis donacojn pro la bona gastigado, poste estis kalkulitaj la kotizoj de ĉiu partoprenanto kaj iuj jam pagis. Iom da gastoj ankaŭ jam skribis ion en la gastlibro de familio Van den Bosch. Fakte estis jam la dua gastlibro kaj eĉ tiu estas preskaŭ plena. Dum la resto de la vespero ni kune trankvile babilis kaj ridis.

Se vi volas ekscii pli pri BEMI, vizitu ĝian retejon <https://bemi.tejo.org/>

LA SOMERA TENDUMADO DE LA VERDAJ SKOLTOJ

Dit jaar vindt het kamp van de Verdaj Skoltoj plaats in Moustier-sur-Sambre van 11 tot 20 augustus 2022. Het vindt plaats in een bos tussen Charleroi en Namen. We huurden een huis dat plaats biedt aan 45 personen, en de omliggende weide biedt plaats aan 20 personen in tenten. Het kamp staat open voor alle leeftijden van 8 tot 20 jaar. Alcohol en tabak zijn verboden! Over het algemeen zijn er verschillende "linguïstische" nationaliteiten vertegenwoordigd in onze kampen: Waals, Vlaams, Brussels, Nederlands, Duits, Frans, Spaans, Libanees... Daarom is Esperanto onze brugtaal en verwelkomen we vaak echte beginners die met veel plezier kennismaken met de taal. Voor wie dat nodig heeft organiseren we een intensieve cursus, want de week erop (20-27 augustus) gaan we samen naar het Wereld Esperanto-jongerencongres (IJK) in Nederland.

Het kamp wordt georganiseerd in drie groepen:

- 8-11-jarigen: welpen
- 12-16-jarigen: scouts
- 17-20-jarigen: pioniers

Ook al zullen er workshops en gemeenschappelijke momenten zijn, de drie groepen zullen elk hun eigen activiteiten, begeleiders en sfeer hebben. De kosten bedragen 50 plus 15 euro per nacht. Aanmelden kan via het inschrijfformulier dat je vindt op <https://verdajskoltoj.net>

Ouders, grootouders, ooms, tantes, bied je kinderen, kleinkinderen, neven en nichten deze leuke ontdekking van scouting en Esperanto aan!

Lupo en Mambo

DUNGANONCO

Ĉu vi ŝatus labori per kaj por Esperanto kaj esti pagata? Jen via ŝanco, kaptu ĝin. Flandra Esperanto-Ligo proponas postenon de oficisto en sia sidejo, Lange Beeldekensstraat 169, 2060 en Antverpeno, Belgio.

La ideala kadidato nepre scipovu:

- Labori memstare: ofte vi estos sola en la oficejo (sed dum la unuaj monatoj ni ne lasos vin sola!), do gravas bone plani kaj strukturi vian laboron.
- Komuniki trafe kaj klare: necesas kunlabori kun volontuloj, estraranoj, membroj, klientoj, liverantoj ktp.
- Agi akurate kaj diligente: vi ĉefe okupiĝos pri administrado, kaj financa kaj asocia, kio postulas atenton pri la ciferoj, reguloj kaj limdatoj.

La laborlingvoj estas Esperanto kaj la nederlanda, ioma kono de la angla kaj la franca estas bonvena. Estu lernema, aktiva kaj entuziasma pri la daŭrigo de pli ol 40-jara agado de tiu ĉi grava centro de esperanta kulturo.

Interesita? Kandidatiĝu ĉe veb@fel.esperanto.be
Demandoj pri la posteno? Informiĝu ĉe veb@fel.esperanto.be
Scii pli pri agado de FEL? Vizitu nian retpaĝon www.esperanto.be/fel

Wil jij werken voor en in het Esperanto en daarbovenop nog eens betaald worden? Grijp je kans. De Vlaamse Esperantobond vzw zoekt een administratief medewerker voor haar kantoor in Lange Beeldekensstraat 169 te Antwerpen (80% tewerkstelling, contract van onbepaalde duur).

De ideale kandidaat (m/v/x) kan:

- Zelfstandig werken: je werkt vaak alleen (maar tijdens je opleiding laten we je uiteraard niet alleen!), een goede planning en zelfdiscipline zijn onontbeerlijk.
- Vlot communiceren: je werkt voor en samen met zeer verschillende betrokkenen: leden, klanten, bestuur, leveranciers enz.
- Nauwkeurig zijn: de (financiële) administratie vraagt aandacht en respect voor cijfers, regels en deadlines.

De werktalen zijn het Esperanto en het Nederlands, kennis van Frans en Engels is een meerwaarde. Wees leergierig, proactief en gedreven door de wil om de toekomst van dit belangrijk centrum van de Esperantocultuur te verzekeren. Interesse? Stuur je motivatiebrief met cv naar veb@fel.esperanto.be
Vragen over deze functie? Contacteer veb@fel.esperanto.be
Meer weten over VEB? Bezoek onze website www.esperanto.be/fel/nl

NEKROLOGO

IVO VERCAMMEN IS NIET MEER De Vlaamse Esperantobond verliest een steunpilaar

Op 13 mei '22 overleed in Deurne (bij Antwerpen) Ivo Vercammen, uit Wommelgem, echtgenoot van Monique "Nicky" Janssen. Ivo was behalve vicevoorzitter en ex-voorzitter van de Vlaamse Esperantobond ook drukker van diverse Esperanto-tijdschriften: *Monato*, *Horizon-taal* en *Fenikso*.

De familie Vercammen was min of meer per toeval in de Esperantowereld "verzeild" geraakt, toen amateur-vertelster Nicky werd uitgenodigd op het kinderfeest van de Vlaamse Esperantobond halverwege de jaren '90. Van het een kwam het ander en kort nadien startte de hele familie Vercammen, kinderen inclusief, met een cursus Esperanto. Ivo had ooit een schriftelijke cursus gevolgd toen hij 17 was en dacht, als zovelen, dat "het" uitgestorven was.

Toen het "grafika centro", de drukkerij van de Vlaamse Esperantobond, ophield te bestaan, kwam professioneel drukker Ivo Vercammen als geroepen om het drukken van de Esperanto-

tijdschriften op zich te nemen. Ivo deed drukwerk en verzending voor een "betaalbaar" prijsje want behalve drukker was hij ook groothandelaar in postzegels waardoor hij de verzending voordeliger kon afhandelen dan een professionele expediteur. Ondertussen was de kwestie "Frankrijklei" op de proppen gekomen. De Vlaamse Esperantobond was huurder van het prestigieuze herenhuis in de Frankrijklei (samen met de Antwerpse club "La Verda Stelo") en de eigenaar, het "Hodler-fonds" van de Wereld Esperantovereniging UEA, wou het verkopen. Dat was al lang bekend en men had lang gearzeld om uit te zien naar een nieuw onderkomen, maar toen kwam de definitieve deadline: op 1 januari 2017 moest de Vlaamse Esperantobond weg uit zijn vertrouwde onderkomen in de Frankrijklei. Opeenvolgende bestuursploegen waren al voorbijgekomen, maar het was pas toen Ivo Vercammen en Nicky het roer overnamen dat er schot in de zaak kwam. Er werd een nieuw pand gezocht en gevonden, niet meer langs de chique Leien maar wel in De Seefhoek, een

bekende volksbuurt en nu vooral een multiculturele wijk: Lange Beeldekensstraat 169. Het vertrek uit het vertrouwde pand in de Frankrijklei was pijnlijk en vooral het betrekken van een pand in de nu – in constante opwaarderingswerken verkerende, ooit "achtergestelde" – wijk heeft wrevel verwekt (die bij enkelen nog altijd niet verteerd is). Maar het was een noodzakelijk kwaad, er waren weinig of geen andere betaalbare opties.

De verhuis naar de Lange Beeldekensstraat, eind 2017, was het volgende hoofdstuk. Met man en macht werd in december 2016 gewerkt om de Frankrijklei leeg te maken en het nieuwe Esperantocentrum klaar te stomen. Ondergetekende was helper en bevoorrechte getuige van hoe een ploeg mensen onder aanvoering van Nicky en Ivo het zware verhuis- en afbraakwerk volbrachten. Ondertussen was een andere ploeg in de weer met de verbouwingen van het nieuwe pand. Ivo was niet groot en breed maar hij had een verbazende fysieke kracht, visie, en inzet voor een betaalbare overgang,

die o.a. tijdens de verhuis tot uiting kwam.

Kort nadien werd bij Ivo de "gemene ziekte" vastgesteld en stilletjesaan begon zijn gezondheid eronder te lijden. Maar Ivo was taai en wou van geen wijken weten. Hij bleef zijn drukwerk tot in de perfectie uitvoeren en bleef voorzitter, nadien vicevoorzitter van de Vlaamse Esperantobond. Tot enkele weken voor zijn dood bleef hij drukwerk verzorgen.

Maar uiteindelijk was het op. Hij overleed op vrijdag de 13e in het bijzijn van één zus en Nicky. De uitvaart had plaats op zaterdag 21 mei ll. in aanwezigheid van veel familie en vrienden, ook uit al de andere werelden van Ivo, waar hij mee in besturen zat en voor drukwerk en/of verzending zorgde. Hij was duidelijk een geliefd en gerespecteerd man, die o.a. ging voor het brengen van vrede in de wereld. Hij zal gemist worden.

Piet Glorieux

MOVADO

EINDRAPPORT VAN DE EU-TOEKOMSTCONFERENTIE

De conferentie over de toekomst van de EU heeft haar eindrapport klaar. Esperanto komt er weinig of niet aan bod.¹

Esperanto wordt niet genoemd in de aanbevelingen van de conferentie. Stelling 48 over cultuur en uitwisseling stelt voor om "van jongs af aan meertaligheid te bevorderen als een brug naar andere culturen". Er moet worden overwogen om een instelling op te richten die de taaldiversiteit op Europees niveau bevordert. De lidstaten worden aangemoedigd om het leren van de taal van onmiddellijk aangrenzende EU-lidstaten in grensregio's te bevorderen en ook het behalen van een aantoonbaar niveau in het Engels. Dit moet het voor Europese burgers gemakkelijker maken om met grotere groepen van hun medeburgers te communiceren en de Europese cohesie te versterken. Over het algemeen zijn er geen echt verrassende aanbevelingen; de EU heeft het vroeger al gehad over meertaligheid, buurtalen en Engels.

Esperanto wordt slechts in één bijlage genoemd, met name in het rapport van het Italiaanse Burgerforum over dit onderwerp. De opmerking dat de Esperantodroom niet is uitgekomen ("ingestort" in het Engels), is echter niet bepaald bemoedigend. In ieder geval zijn voor Esperantosprekers enkele dromen uitgekomen: men kan Esperanto veel sneller leren dan andere talen (in ongeveer een kwart van de tijd) en men heeft geen last van onregelmatigheden. Op deze manier heeft men een reële kans om in een mensenleven Esperantoteksten min of meer volledig te begrijpen (in het Engels en andere vreemde talen kom je heel lang na je studie van de taal nog onbekende woorden tegen). De kans om correcte Esperantoteksten te schrijven is ook beduidend hoger dan in andere vreemde talen. Originele Esperantoliteratuur wordt als "aangenaam internationaal" ervaren en is niet – zoals met Engels en andere etnische talen het geval is – voor meer dan 90% geschreven door moedertaalsprekers. Zo ontloopt men een beetje het culturele imperialisme dat gepaard gaat met de verspreiding van het Engels als internationale taal. Men vindt Esperantosprekers in meer dan 120 landen over de hele wereld en men kan

¹ <https://futureu.europa.eu/pages/reporting>

genieten van Esperantoboeken, -tijdschriften, -liedjes en internationale evenementen. Voor wellicht enkele honderden mensen is Esperanto nu de hoofdtaal geworden, die ze meer gebruiken dan andere talen.

Het zal niet echt verbazen dat Esperanto niet in de definitieve aanbevelingen is opgenomen, ondanks de vele ideeën dienaangaande op het relevante internetplatform. Sommige van die ideeën behoorden tot de meest gesteunde binnen het thema en zelfs tot de populairste in het algemeen. Inderdaad, een aanzienlijk deel van de bevolking en ook van de Europese activisten zijn slecht geïnformeerd over het onderwerp Esperanto. Een vertegenwoordiger van de Europese Commissie lijkt bijvoorbeeld echt te geloven dat Esperanto geen cultuur heeft – een misvatting die hij deelt met veel van zijn collega's, zoals ik weet uit privégesprekken. In elk geval nam het Franse ministerie van Onderwijs tot een paar jaar geleden ten onrechte aan dat Esperanto niemand's moedertaal was. In totaal doen er ongeveer twintig valse nieuwsfeiten de ronde over Esperanto. De basisregel is dat negatieve uitspraken over Esperanto meestal gebaseerd zijn op verkeerde informatie. Soms lijkt die enorme hoeveelheid misvattingen – en wellicht het feit dat iemands moedertaal of favoriete vreemde taal door het Esperanto wordt bedreigd – zelfs te resulteren in regelrechte haat. Op Facebook is er een groep "Esperanto Haters" en tot dezelfde club behoort de anglist Anatol Stefanowitsch, die ooit in een blog schreef over "het irritante Esperanto, dat

men niet kan liquideren" en dat "wereldwijd slechts een petieterig miljoen sprekers" heeft.

Het geloof in het Engels kan in wezen worden verklaard door het feit dat de betrokkenen onvoldoende feitenkennis hebben van het Esperanto en evenmin van de problemen met het gebruik van het Engels. Het is inderdaad mogelijk om Engels met een zekere graad van tevredenheid onder de knie te krijgen. De leertijd die men in het noordwesten van de EU nodig heeft is echter beduidend lager dan die in het zuiden en oosten, waar de landstalen veel verder verwijderd zijn van het Engels. Het is dan ook niet verwonderlijk dat ongeveer 85-90% van de Nederlanders, Zweden en Denen Engels spreken terwijl in negen EU-landen slechts 20-35% van de bevolking behoorlijk vaardig is in het Engels: Portugal, Spanje, Italië, Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije, Roemenië en Bulgarije. Met een dergelijke exitsituatie blijft het vrij onduidelijk hoe het Europese publiek zinvol en democratisch met elkaar kan communiceren in het Engels. Verwacht ook niet te veel van toekomstige evoluties: in Brussel varieerde het aantal Engelstaligen tussen 2001 en 2018 volgens vier aparte enquêtes slechts binnen een bereik van 30 tot 35%, zonder trendbreuk (<https://www.briobrusseel.be/node/14776>).

Aanbevelingen worden er niet beter op doordat men ze al deed in het verleden... toen ze ook al niet werkten.

*Verslag: Lu Wunsch-Rolshoven
Vertaling: Piet Glorieux*

NEKROLOGO

HOMMAGE AAN EEN MONUMENT: HELMUT KLÜNDER

Het is niet erg gebruikelijk om in dit blad aandacht te besteden aan overleden buitenlandse esperantisten. Met naar schatting 1 à 2 miljoen gevorderde sprekers (van jonge Duolingo-cursist tot veterano) valt daar ook niet aan te beginnen.

Maar soms brengt een onverwachte dood bijzondere emoties teweeg. Een rijzige man met onwaarschijnlijk borstelige wenkbrauwen en stoere baard heeft immers zijn stempel gedrukt op een hele generatie esperantisten: velen spreken over 40 tot 50 jaar intense vriendschap.

We gaan hier niet dieper in op Helmut's kwaliteiten als lesgever, organisator, bestuurder en computerprogrammeur, die worden her en der wel belicht. Dat de Klunders vier generaties esperantisten op rij waren, van de grootvader tot Helmut's enig kind, was wel bijzonder.

Helmut was legendarisch vanwege zijn droge humor, zijn fratsen en overweldigende sociale inbreng. Hij stond ook mee aan de wieg van charmante middelgrote Duitse Esperantocongressen met Pasen en Nieuwjaar, vaak met die andere onvergetelijke meneer: Hans-Dieter Platz.

Persoonlijke herinneringen stromen toe vanuit de hele wereld, we pikken er twee uit.

Amri Wandel, professor Astronomie in Israël, schreef o.a. dat hij Helmut nog een week ervoor sprak op het Duitse Esperantocongres.

De Vlaamse Nicky: "Grote beer, broer Helmut, is niet meer. Geen prehistorisch kostuum meer op 't verkleedbal, geen hilarische sketches, geen bulderende lachsalvo's. 'k Ga die ruwe bolster missen – écht".

Ook in ons land kwam hij graag langs, als voordrachtgever over o.a. zijn geliefde Oost-Friese Waddeneilanden. Dan bracht hij steevast de nodige spiritualiën mee om ons de sfeer te laten proeven. Dat hij met zijn maat Gunter vaak de gangmaker in de congresbar was, daar kon men niet omheen. Die twee hebben zo ooit stiekem een ganse fles Elixir d'Anvers soldaat gemaakt die onze Nicky voor de Internacia Vespero had gereserveerd.

Hij was een trekker die in zijn eentje de hele ambiance

kon opkrikken: zonder hem waren onze congressen gewoon saaier. Onvergetelijk was voor mij deze anekdote. Wij stonden allemaal klaar in feestelijk tenue om aan het Silvestra Bufedo te beginnen op een eindejaarscongres in Kassel. Stond Helmut daar ineens poedelnaakt buiten voor het raam te toasten, dampend in de sneeuw. Vreemder kon het niet! Recht uit de sauna waarvan we de temperatuur wat opkrikten door sneeuwballen op de thermostaat te leggen, zelfs daar werd er wel een pintje geschonken ;-).

Zeker, hij heeft zijn portie miserie wel gehad met het heengaan van zijn lieve partner Ella 20 jaar geleden en de nodige gezondheidsperikelen. Onze gedachten gaan dus uit naar zijn familie en zeker naar Anna, zijn zorgzame Franse partner die hem de laatste jaren begeleidde op vele reizen en congressen.

Helmut werd net geen 74 jaar.

Meer info over dit rijke leven kan je vinden op de website <https://mallonge.net/helmut>

Anne Tilmont

Eliane, Marilyn, Mirreille kaj Yves en oktobro trois al la venonta studosemajfino de Esperanto Nederland. Ĉu ankaŭ vi aliĝos kaj ni vojaĝu kune? Loko: Kriekenhaar, Almelo. Ĉiujn informojn vi trovos en <https://esperanto-nederland.nl/studieeweekend>

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra Esperanto-Ligo
Lange Beeldkensstraat 169, BE- 2060 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00
info@fel.esperanto.be, www.esperanto.be

Belga Esperanto-Federacio (BEF): Kristin Tytgat, kristin.tytgat@skynet.be
www.esperanto.be/bef

LEI-Belgio (Esperanto-lerarars): Marc Cuffez, Torhoutsesteenweg 453/3, BE-8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65, flandrio@hotmail.com
www.ilei.info

Verdaŭ Skoltjoj
p/a Valère Doumont, Rue des Champs, 3 5060 Sambreville, tel.: 0485 517 552; info@verdaŭskoltjoj.net - www.verdaŭskoltjoj.net

Valona Esperanto-asocio, V.Esp-o
p/a Jean Annet, Rue de la Terre Franche 31 - 5310 Eghzee, tel.: 0495 10 32 30, esperanto.wallonie@gmail.com

Esperantista Brusela Grupo vzw (EBG) sekretario: p/a Yves De Keyzer, Perksstraat 78, BE-1630 Linkebeek tel.: 0498 04 00 95;

sekretario@esperantobruselo.org/nl - www.esperantobruselo.org/nl

Esperanto Nederland, sekretaris, Ineke Emmelkamp, Arubasstraat 12, 9715 RW Groningen, tel.: +31 (0)50 5718842

sekretario@esperanto-nederland.nl
www.esperanto-nederland.nl/groepen

Hoofdkantoor van de Esperanto Wereldvereniging/Centra Officejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL-3015 BJ Rotterdam, tel.: +31(0)104 361 044, nea@co.uea.org - www.uea.org

Bestuursleden van FEL

Voorzitter: Nicky Janssen
Ondervoorzitter: Ivo Vercaemen t
Secretaris: Piet Giorieux
Penningmeester: Kevin De Laet
Bestuursleden: Yves Nevelsteen, Johan Van Eeno

Giften vanaf 40,00 euro aan de VEB komen in aanmerking voor belastingvermindering.

Contactadressen in Vlaanderen

www.esperanto.be/groepen

ANTWERPEN
Esperanto-Antwerpen, p/a Lange Beeldkensstraat 169, BE-2060 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00 www.esperanto.be/antwerpen
esperanto-antwerpen@esperanto.be
La Verda Stejo: Klaas Dijkstra (voorzitter)

BRUGGE
Paco kaj Justeco, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, BE-8310 Brugge, tel.: 050 67 51 78, heidi.goes@gmail.com
<https://paco-kaj-justeco.weebly.com>

GENT
La Progreso, Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, BE-9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, gent@esperanto.be - www.esperanto.be/gent

KALMTHOUT

La Enkajo, Mirreille Storms, Douglaslaan 14, BE-2950 Kapellen, tel.: 03 666 83 19, mireillestormts@hotmail.com
<https://laenkajo.wordpress.com>

KORTRIJK

La Konkordo, Piet Giorieux, Pastoor Blanckestraat 8 bus 0201, BE-8610 Kortemark, tel.: 0472 25 79 18, piet.giorieux@gmail.com, Jean-Pierre Allwaert, Leenuw van Vlaanderenlaan 35/0011 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96, esperantokortrijk@hotmail.com
www.esperanto-kortrijk.info

LEUVEN

Esperanto 3000, Myram Van der Steen, Albert Stahlerstraat 1, BE 3001 Heverlee Tel.: 010 86 01 12 info@esperanto3000.be
www.esperanto3000.be

LIMBURG

Limburgse Esperantovereniging
Henri Schutters, Panhovensstraat 10, BE-3930 Peer, tel.: 011 63 55 92, henri.schutters@skynet.be
www.esperanto.be/limburg

OOSTENDE

La Konkjo, Anne Brabant, Duinensstraat 74 /0201 BE-8400 Oostende, tel.: 059 44 82 50 anne.brabant@telenet.be
www.esperanto.be/oostende

ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK

TIENEN

Esperanto Numismatiek Vereniging (ENA) Info: Bert Boon, Merelhof 8, BE-3300 Tienen, tel. en fax: 0472 73 48 30 bert.boon@skynet.be

www.esperanto.be/horizontaal